



FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 12

DOM
 2013-04-18
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 2404-13

SÖKANDE

Rexab Flytt & Tungtransport AB, 556471-3013
 Box 8019
 163 08 Spånga

MOTPART

Skatteverket, 202100-5448
 171 94 Solna

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013 -04- 1 8	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar yrkandet om att samtliga kommande uppdrag ska konkurrensutsättas fram till dess att ett giltigt avtal tecknats.

Förvaltningsrätten avslår ansökan i övrigt.

Dok.Id 323655

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND

Skatteverket har den 13 augusti 2012 tecknat leveransavtal avseende flytttjänster med NFB Transport Systems AB (dnr 131 514324-12/21) efter avrop från ett statligt ramavtal för flytttjänster (dnr 132 372891-08/21-1).

YRKANDEN M.M.

Rexab Flytt & Tungtransport AB (bolaget) yrkar i ansökan att Skatteverkets pågående direktupphandling av flytttjänster ska avbrytas och göras om med iakttagande av bestämmelserna i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) och att samtliga kommande uppdrag ska konkurrensutsättas fram till dess att ett giltigt avtal tecknats. Till stöd för bolagets ansökan anförs bl.a. följande. Skatteverket har felaktigt tecknat avtal angående flytttjänster för Skatteverket i Stockholm. Bolaget riskerar därför att lida skada då Skatteverket har för avsikt att göra otillåtna inköp av varor och tjänster. Om Skatteverket tillåts att fullfölja det projekt som detta avtal grundar sig på riskerar bolaget att lida skada. Den skada bolaget riskerar att lida ska ses som en större skada än den som Skatteverket kan drabbas av vid en otillåten direktupphandling, då omfattningen av detta uppdrag är mycket stort, troligen det största flyttprojekt som är planerat under 2013. Den enda skada som kan drabba Skatteverket är att flytten måste skjutas upp i väntan på en riktigt genomförd upphandling och ett giltigt avtal med den leverantör som vunnit kontraktet. Då bolaget inte fått möjlighet att delta vid genomgång av detta uppdrag så kan storleken inte bedömas, men uppskattningsvis kommer uppdraget inte att understiga två miljoner kronor. Skatteverket har i sitt leveransavtal hänvisat till ett statligt ramavtal som löpt ut, utan möjlighet till förlängning, vilket innebär att Skatteverkets agerande att teckna ett otillåtet avtal med en utvald leverantör är avtalsvidrigt. Det finns ingen generell möjlighet att förlänga ett upphandlingskontrakt som inte innehåller en förlängningsoption. Det nya avtalet skulle då bli att betrakta som en otillåten direktupphandling. Däremot finns det omständigheter som tillåter att en upphandlande myndighet tillämpar ett för-

handlat förfarande utan föregående annonsering, t.ex. vid synnerlig brådska under förutsättning att brådskan inte är orsakad av omständigheter som kunnat förutsättas av den upphandlande myndigheten. I detta fall finns inga sådana omständigheter. Skatteverkets flytt har varit planerad under en mycket lång tid och det avtal som verket nu avropar från löpte ut den 30 september 2012. Att Skatteverket akut varit tvunget att göra en otillåten direktupphandling av denna dignitet är helt orimligt. Förlängningsoptionerna har redan utnyttjats när det gäller avtalet Skatteverket avropar från. Skatteverket har därför inte någon möjlighet att upprätta ett nytt avtal på det sätt som gjorts. Att Skatteverket valt att teckna detta avtal ca två månader före den sista dagen för anbudsgivarna att inkomma med anbud i den upphandling som avser dessa tjänster bör ses som ännu mer anmärkningsvärt, vilket även visar att Skatteverket särbehandlat en utvald leverantör. Statens inköpscentral som utförde den nya upphandlingen för dessa tjänster har angett den 17 september 2012 som sista anbudsdag. Om Skatteverket i Stockholm inte avsåg att avropa från det avtal som Statens inköpscentral hade för avsikt att upprätta, skulle Skatteverket ha valt att göra en egen upphandling enligt LOU för Stockholmsregionen. Bolaget hade detta stora uppdrag i sina beräkningar vid inlämnandet av anbud till Kammarkollegiet. Det har inte framkommit någonstans att Skatteverket varit fräntaget denna upphandling. Att bolaget riskerar att lida skada är uppenbart. Bolaget kan dock inte hävda att det skulle ha fått detta uppdrag, men i vart fall har bolaget inte fått chansen att delta i en konkurrensutsatt upphandling enligt LOU och få en stor chans att tilldelas detta kontrakt.

Skatteverket bestrider bifall till bolagets ansökan och anför till stöd för sin talan bl.a. följande. Skatteverkets ledning beslutade den 16 april 2012 att stora delar av Skatteverkets verksamhet ska samlokaliseras. Beslutet om samlokalisering medför behov av flyttjänster. Inflyttningstidpunkterna är: december 2012, ca 570 arbetsplatser, oktober 2013, ca 720 arbetsplatser, och december 2013, ca 860 arbetsplatser. Vid tidpunkten för Skatteverkets

beslut om samlokalisering fanns ett statligt ramavtal för flyttjänster. Leverantör för Stockholmsområdet var NFB Transport Systems AB. Skatteverket har efter avrop från detta ramavtal erhållit ett avvecklingsförslag som en orderbekräftelse från NFB den 25 september 2012. Som framgår av avvecklingsförslaget åtar sig NFB att hantera ovanstående flyttbehov under projekttiden. Skatteverket har inte förlängt det statliga ramavtalet utan endast genomfört ett avrop från ramavtalet och tecknat ett leveransavtal för de planerade flyttarna i samlokaliseringsprojektet. Avropet har genomförts, och avtalet har tecknats, medan det statliga avtalet ännu gällde. Av punkten 8.1 tredje stycket i ramavtalet framgår att delar av uppdrag som har beställts kan komma att utföras efter att ramavtalet har upphört att gälla och att ramavtalets villkor ska tillämpas på även dessa delar av uppdraget. Som framgår av inflyttningsplanen är detta ett omfattande flyttprojekt, kanske det största som kommer att genomföras under hela året. En sådan flytt kräver omfattande planering. Skatteverket hade behov av att teckna avtal med en leverantör i början av hösten 2012 för att genomföra planeringen i god tid före flyttarna. Att sista anbudsdag i Kammarkollegiets upphandling av nytt avtal inom flyttjänster var den 17 september 2012 saknar relevans, eftersom Skatteverket hade behov av ett avtal med en leverantör före sista anbudsdag. Skatteverket har dock för avsikt att vid framtida behov avropa från det statliga avtal som Kammarkollegiet upphandlar. I sammanhanget kan nämnas att tilldelningsbeslut fattades av Kammarkollegiet den 20 november 2012, men upphandlingen är överprövad och något avtal är ännu inte tecknat. Skadan för Skatteverket, om avtalet skulle ogiltigförklaras, är inte mindre än den skada som bolaget åsamkas genom att inte ha haft möjlighet att delta i en upphandling. Återstående delar av flytten omfattar ca 1 580 arbetsplatser och Skatteverkets hyresavtal är uppsagt. Om Skatteverket skulle tvingas genomföra en ny upphandling skulle flytten sannolikt inte genomföras i tid. Detta skulle medföra stora kostnader i form av produktionsbortfall för Skatteverket.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 16 kap. 13 § LOU framgår bl.a. att rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan föregående annonsering enligt 7 kap. 1 eller 2 §, 13 kap. 2 eller 5 §, 14 kap. 5 § eller 15 kap. 4 § samma lag.

Av det ramavtal som är upprättat mellan Skatteverket och AB Åhs Express framgår att avtalet gäller fr.o.m. datumet för avtalets undertecknande t.o.m. den 30 september 2010 med möjlighet till två förlängningsperioder om vardera ett år. Enligt ett avtal i oktober 2008 har det statliga ramavtalet för flyttjänster överförts från AB Åhs Express till NFB Transport Systems AB. Det statliga ramavtalet har sedermera förlängts fr.o.m. den 1 oktober 2010 t.o.m. den 30 september 2011 samt ytterligare förlängts fr.o.m. den 1 oktober 2011 t.o.m. den 30 september 2012.

I det i målet aktuella leveransavtalet mellan Skatteverket och NFB Transport Systems AB anges att det gäller fr.o.m. datum för avtalets undertecknande t.o.m. den 31 mars 2014. Skatteverket har undertecknat avtalet den 13 augusti 2012. I leveransavtalet anges att villkoren i enlighet med det statliga ramavtalet 132 372891-08/21-1, tillhörande förlängningsavtal samt de särskilda avtalsvillkoren samt de dokument och bilagor som anges där är gällande.

Av 8 § tredje stycket i ramavtalet framgår att för beställningar av uppdrag som genomförts enligt detta ramavtal, men ej slutförts under avtalstiden, gäller att uppdraget trots detta ska slutföras enligt villkoren i detta avtal.


Förvaltningsrätten finner att det ovanstående innebär att Skatteverket har haft rätt att avropa uppdrag från ramavtalet, som vid tidpunkten för avropet var giltigt, trots att leveransen inte slutförts under ramavtalets giltighetstid. Att leveransavtalet ska gälla t.o.m. den 31 mars 2014 och avser omfattande

flyttjänster, som till stor del ska utföras efter att ramavtalet upphört att gälla, kan inte föranleda någon annan bedömning. Förvaltningsrätten finner således att det inte varit fråga om en otillåten direktupphandling. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte. Bolagets ansökan om ogiltighetsförklaring av avtalet ska därför avslås.

Bolaget har även yrkat att samtliga kommande uppdrag ska konkurrensutsettas fram till dess att ett giltigt avtal har tecknats. Detta yrkande ligger utanför vad förvaltningsrätten kan pröva i förevarande mål. Yrkandet ska således avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1 A LOU).


Göran Wickström
Rådman

Marie Englund har föredragit målet.